

ואין הבעל יכול לטעון – "פרעתך, והחזרת לי את שטר כתובתיך וקרעתיו", כיון שחוב הכתובה הוא "מעשה בית דין"⁽¹³⁰⁾, וכל הטוען אחר מעשה בית דין ואמר "פרעתי" אינו נאמן, והתובע נחשב כמי שאוחז שטר בידו.

אך אם הוציאה כראיה את הכתובה, ואין עמה גט, והיא אומרת – גרשני בעלי, ואבד גיטי, ועדיין לא פרע לי את כתובתי. והוא אומר – אכן גרשתיה אך פרעתי לה את כתובתה, וקרעו לה את הגט, ונתנו לי שובר, ואבד שוברי,

וכן בעל חוב, שהוציא שטר חוב שעברה עליו השמיטה, ואין עמו שטר פרוזבול, שמסר לפני השמיטה כדי שלא ישמטו חובותיו⁽¹³¹⁾, וטוען "פרוזבול היה לי ואבד" – הרי אלו לא יפרעו, כיון שחוששים שמא נפרעה כתובתה, ובעל חוב – שמא לא היה לו פרוזבול.

רבי שמעון בן גמליאל אומר: מן הסכנה ואילך⁽¹³²⁾, כלומר מזמן שגזרו העובדי כוכבים על המצות, והיו יראים לשמור שטרי

שתובעת כתובתה", כלומר, לדברך מובן מה חידש רבי שמעון בריש דבריו, לומר כדברי אבא שאול,

אך סיפא דרבי שמעון – "אינה תובעת כתובתה" מאי איכא למימר? כלומר ממי בא לאפוקי בדין זה?

אלא אמר רב פפא, רבי שמעון בא לאפוקי מדברי רבי אליעזר, ומחלוקתו.

כלומר – בא לחלוק רבנן הנזכרים בריש המשנה, שסוברים שאם כתב "ולא לירשי" מועיל. והוא סובר שאפילו אם כתב לה "נדר ושבועה אין לי עליך ולא על יורשי", נשבעת ליתומים, כאבא שאול.

מתניתין:

האשה שהתגרשה ובאה לתבוע כתובתה מבעלה, וכראיה לדבריה – הוציאה את הגט שנתן לה, ואולם אין עמו [עם הגט] כתובה, אף על פי כן –

טפ-א גובה כתובתה⁽¹²⁹⁾,

לעיל דף נא' ע"א.

131. כמבואר במסכת גיטין – הלל הזקן תיקן פרוזבול, [לשון פרוז בולי ובוטי, כלומר תקנת העניים והעשירים, שלא ימנעו העשירים מלהלות לעניים מחשש שיפסידו את כספם בשמיטה], וענינו – שמוסר שטרותיו לגביית בית דין, ואז אינו עובר ב"לא יגוש" כיון שהוא אינו תובעו אלא בית דין.

132. כיון שתקנו בתגובה בלא גט ופרוזבול, אפילו אם עברה הסכנה גובה בלא גט. רש"ש.

129. בהוא אמינא הבינה הגמרא, שהמשנה עוסקת כאשר האשה טוענת – "אבד שטר כתובתי", ובכל אופן נאמנת, ואין חוששים שמא תוציא אחר מותרת את הכתובה ותגבה בשנית כדן אלמנה, ותאמר – מעולם לא התגרשתי, כיון שכותבים לבעל שובר על הפרעון, ועליו מוטל לשומרו שלא יאבד.

130. "מעשה בית דין" פירושו – כל דבר שאדם מחוייב בו למרות רצונו. ובכתובה, אפילו אם לא כתב לה כתובה בשעת נישואיה חייב בכתובתה, מפני שהוא תנאי בית דין. ועיי' בזה